

Načelni program

Načelni program

Skupno za našo regijo – Gemeinsam für unsere Region

1. Uvod:

Naša dolžnost za južno Koroško: krepitev, trajnost in raznolikost na podeželju

ENOTNA LISTA se strastno zavzema za krepitev ter trajnostni razvoj južne Koroške in za zaščito edinstvene raznolikosti kultur in načinov življenja v naši regiji. Naša politična usmeritev temelji na načelu regionalizma, ki temelji na trajnosti, krepitvi regije, podpiranju kmetijstva, zaščiti pravic narodne skupnosti, dvojezičnosti, mobilnosti in potrebah podeželskega prostora. Naš cilj je povišanje kakovosti življenja na južnem Koroškem, vključno s Celovcem, ki je pomembna gonilna sila naše regije.

Zagotovitev privlačnih življenjskih pogojev – zaustavitev izseljevanja

Infrastrukturalna ofenziva za južno Koroško

Na južnem Koroškem se soočamo z izzivom odseljevanja mladih, predvsem visokokvalificiranih ljudi. Da bi preprečili ta razvoj in naredili našo regijo privlačno, se osredotočamo na ustvarjanje sodobne infrastrukture. Izkoristiti želimo priložnosti, ki jih ponujajo inovativni pristopi na področju mobilnosti, oblikovanja delovnih mest in splošne infrastrukture. Naš cilj je jasen: želimo ustaviti odseljevanje in hkrati spodbujati trajnosten, v prihodnost usmerjen razvoj na južnem Koroškem.

- **Lokalna infrastruktura za preprečevanje odseljevanja.** Trdno smo zavezani krepitvi lokalne infrastrukture za preprečevanje odseljevanja. Cilj projektov je povečati privlačnost naših skupnosti in spodbuditi mlade, da ostanejo v svojih matičnih deželah. To vključuje zaposlitvene možnosti na podeželju, spodbujanje možnosti za domačo pisarno ter širitev širokopasovnega interneta in digitalne infrastrukture. Naš cilj je ustvariti živahne skupnosti, ki ponujajo visoko kakovost življenja in raznolike priložnosti.
- **Energetska učinkovitost in zmanjšanje stroškov ogrevanja:** Močno smo zavezani k spodbujanju ukrepov za energetska učinkovitost v gospodinjstvih in občinah, da bi zmanjšali obremenitev zaradi stroškov ogrevanja. Pri tem se zavzemamo za programe, ki podpirajo prehod na obnovljive vire energije in energetska varčne tehnologije.
- **Ustvarjanje plačljivih stanovanj ter spodbujanje lokalne zakorenitve:** Odločno smo zavezani ustvarjanju plačljivih stanovanj v južnokoroških občinah. Dobro premišljeno in okolju prijazno prostorsko načrtovanje je namenjeno zagotavljanju, da občine zagotavljajo stanovanja in zemljišča za potrebe naših državljanov. Hkrati si prizadevamo, da bi mladim dali možnost, da ostanejo v domačem kraju in da lahko za dostojne cene kupijo zemljišče zunaj vaškega jedra. To ne krepil le vezi z regijo, ampak spodbuja tudi lokalni gospodarski razvoj.

Za uresničitev teh ciljev bi bilo treba sprejeti naslednje ukrepe:

- **Obveza za gradnjo na zemljiščih, ki so namenjena gradnji** v roku petih let, vključno z retroaktivno veljavnostjo za že obstoječa gradbena zemljišča: Za že prenamenjena zemljišča bi morala obstajati zavezujoča obveznost gradnje, ki bi veljala tudi retroaktivno za že obstoječe prenamembe. Tako bi bilo zagotovljeno, da se obstoječa gradbena zemljišča uporabljajo učinkovito in se ne pustijo v prahi.
- **Pospešeno določanje gradbenega zemljišča v konceptu lokalnega razvoja (ÖEK):** Če obstaja potreba po gradbenem zemljišču v občinah, je to treba hitro opredeliti v konceptu lokalnega razvoja. To omogoča prožen odziv na povpraševanje po stanovanjih in podpira lokalno prebivalstvo pri iskanju plačljivih stanovanj.
- **Sistem štipendiranja:** Uvedba sistema štipendiranja, ki zagotavlja finančno podporo izobraževanju in usposabljanju. Študenti in vajenci, ki obdržijo stalno bivališče v občini, bi morali prejeti dodatna sredstva od občine ali države, da se jim ne bi bilo treba odseliti.

Izgradnja mobilnosti – za mlade in stare

Enotna lista se odločno zavzema za širitev in optimizacijo javnega in zasebnega prometa na južnem Koroškem. Naš cilj je ustvariti trajnostno in učinkovito rešitev mobilnosti za vse državljane. To vključuje naslednje ukrepe:

- **Sodobne rešitve za mobilnost.** Pozivamo k **boljšemu časovnemu usklajevanju javnega prevoza na podeželju**, da bi ponudili fleksibilnejše možnosti potovanja in skrajšali čakalne dobe. To vključuje **uvvedbo avtobusov na zahtevo** in spodbujanje intermodalnosti, da se zagotovi nemotena medsebojna povezanost z drugimi načini prevoza. Podpiramo širitev stroškovno učinkovitih in prilagodljivih rešitev mobilnosti, kot so **taksiji na zahtevo** in **Go Mobili**, zlasti za mlade in starejše osebe. To vključuje tudi spodbujanje zasebnih pobud. Ti ukrepi krepijo mobilnost v naši regiji in pomagajo ustvarjati neposredne povezave z deželno prestolnico Celovec oz. v mesta okrajev. Popusti na javni prevoz in rešitve regionalne mobilnosti so namenjeni zmanjšanju finančnega bremena.
- **Gradnja cest in prometna infrastruktura:** Enotna lista se aktivno zavzema za gradnjo cest in prometne projekte, ki povečujejo mobilnost naših občank in občanov. Naš cilj je zagotoviti urejene ceste in sodobne prometne rešitve, ki povečujejo kakovost življenja in zmanjšujejo vpliv na okolje. To vključuje širitev infrastrukture za hitro polnjenje električne mobilnosti.

Gospodarstvo in delovna mesta

- **Ohranjanje lokalne ponudbe in podpiranje lokalnih podjetij:** Podpiramo ohranitev obstoječih lokalnih oskrbovalnih ustanov in lokalnih podjetij, zlasti na podeželju. Ta podjetja imajo osrednjo vlogo pri zagotavljanju kakovosti življenja in osnovnih storitvah prebivalstva. Z ukrepi, kot je to postavitve polnilnih postaj za električna vozila v bližini lokalnih dobaviteljev, spodbujamo kupce in krepimo lokalno gospodarstvo.
- **Priprava praznih prostorov za mlada podjetja (Co-Working Place):** Uporaba praznih nerabljenih prostorov za Co-Working Places: Spodbujamo ustanavljanje prostorov za Co-Working Places, da bi tako malim podjetjem omogočili začetek poslovanja po nizki ceni in ponudili privlačna delovna mesta. Občine naj bi pripravile prazne prostore in jih dale na voljo kot prilagodljive delovne prostore za podjetja, da bi okrepile lokalno gospodarstvo in izboljšale infrastrukturo za novo ustanovljena podjetja (Start up).
- **Spodbude za ustvarjanje delovnih mest:** Aktivno se zavzemamo za privabljanje podjetij in ustvarjanje privlačnih delovnih mest. To vključuje podpiranje inovacijskih centrov, izobraževalnih in raziskovalnih ustanov ter zagonskih pobud za spodbujanje gospodarske raznolikosti. Poseben pomen pripisujemo obetavnim področjem kot so IT, mikroelektronika, obnovljivi viri energije in krožno gospodarstvo. To vključuje tudi vrtce in centre za dnevno varstvo z večjezično vzgojo, izobraževanjem in varstvom na dobrih lokacijah ter podporo društvom za vključevanje prišlekov in za korošice in korošce, ki se vračajo.

Krepitev zdravstvene oskrbe in promocije zdravja v občinah

ENOTNA LISTA zasleduje cilj krepitve zdravstvene oskrbe v občinah in promocije zdravja občank in občanov. Osredotočamo se na naslednja področja:

- **Spodbude za zdravnike in zdravnice:** S privlačnimi spodbudami za družinske zdravnike na podeželju želimo ustvariti dolgoročne vezi in zagotoviti oskrbo.

Te vključujejo

Vzdrževanje in širitev zdravniških skupnosti in skupinskih zdravstvenih domov: Obstoječe zdravstvene centre se podpira in izgradi tako, da bodo lahko nudili široko paleto zdravstvenih storitev in podaljšali obratovalni čas. Poleg tega se stroškovne sinergije in koncentracije ponudbe dosežejo s souporabo prostorov.

Nega in oskrbovanje

ENOTNA LISTA se zavzema za oskrbo in podporo, ki temelji na potrebah, zlasti na podeželju. Osredotočamo se na celostno nego in oskrbo za izboljšanje kakovosti življenja ljudi, ki potrebujejo oskrbo, in njihovih družin. Naša težišča na tem področju so:

- **Spodbujanje pomoči za samostojno življenje:** podpiramo ustvarjanje pomoči za samostojno življenje v naših občinah. Starejši bi morali imeti možnost, da ostanejo v njihovem znanem okolju in hkrati profitirajo od strokovne oskrbe. Zavzemamo se za ponudbe, ki temeljijo na potrebah in strukturi brez ovir, da bi zagotovili visoko kakovost življenja v starosti.
- **Zagotavljanje infrastrukture za oskrbo v podeželjskem prostoru** z zagotavljanjem lažjega dostopa do materiala za oskrbo in zagotavljanjem bolniških postelj, rolatorjev in invalidskih vozičkov v nujnih primerih. To vključuje sodelovanje s koordinatorji oskrbe za individualizirane načrte oskrbe in razširitev občinske zdravstvene nege, da se tako podpre starejše in ljudi s posebnimi potrebami, da lahko živijo samodoločeno življenje v svojih domovih in občinah.

Družinam prijazna infrastruktura

ENOTNA LISTA se zavzema za boljše varstvo otrok in široko ponudbo poletnih aktivnosti. Naš cilj je povečati blaginjo družin s ciljno podporo družinam prijazne infrastrukture in ustvariti okolje, v katerem otroci in starši v isti meri doživljajo podporo in udobje. Naše zahteve:

- **Ustanove za varstvo otrok:** Podpiramo razvoj in kakovost (večjezičnih) otroških varstev, da bi staršem olajšali dostop do visokokakovostnega varstva in izboljšali združljivost poklicnega in družinskega življenja. Ustanove naj bi ponujale tudi **odpiralne čase, ki so voznikom prijazni**. Cilj je spodbujati združljivost poklicnega in družinskega življenja.
- **Poletna oskrba ob dneh brez pouka:** Zavzemamo se za visokokakovostne poletne ponudbe, ki razbremenijo starše in otrokom ponujajo navdihujočo počitniško sezono. Zahtevamo raznolike programe izobraževanja, športa in ustvarjalnosti, strokovni nadzor, sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami in fleksibilnimi časi z dostojnimi cenami za družine.
- **Otroška in športna igrišča:** Prizadevamo se za ustvaritev prosto dostopnih in v naravo usmerjenih otroških igrišč in odprtih površin, ki ponujajo široko paleto možnosti gibanja in športa. Od kreativne opreme za igrišča do prostorov za različne zvrsti športa – ustvariti želimo prostore, ki vabijo k aktivni povezanosti.
- **Otrokom prijazni prostori:** Zavzemamo se za ustvarjanje otrokom prijaznih prostorov v javnih poslopih, čakalnicah in na drugih obiskanih mestih. Ti staršem in otrokom nudijo prijetno okolje, v katerem se lahko dobro počutijo. To vključuje čista območja z možnostmi igranja in prostori za sprostitev, ki so prilagojeni potrebam družin, kot tudi obsežno možnost za menjavo plenice.
- **Otroško varstvo v družini:** Varstvene in izobraževalne ustanove lahko v veliki meri zadovoljivo polnijo potrebo po oskrbi in izobraževanju, ne morejo pa nadomestiti oskrbe staršev. Zavzemamo se za to, da imajo starši, če to želijo, z ustreznim varstvenim dodatkom možnost varstva svojih otrok doma do obvezne starosti za obisk izobraževalne ustanove, ne da bi jim bilo treba utrpeti finančne in socialne izgube.

Inovativni projekti za poživitev podeželja

Enotna lista aktivno podpira izvajanje inovativnih projektov v občinah z namenom krepitev občutka skupnosti in spodbujanja v prihodnost usmerjenih rešitev. Zavezani smo k zagotavljanju, da so naše občine živahni in napredni kraji, kjer ljudje skupno delajo na trajnostnih in ustvarjalnih idejah. Naša vizija vključuje:

- **Spodbujanje projektov energetske učinkovitosti in varstva podnebja:** Enotna lista se navdušeno zavzema za zaščito in podporo biotske raznovrstnosti v naši regiji. Zavedamo se pomena projektov, kot so »Travnik rož« in »Svetovna polja«, ter drugih pobud, katerih cilj je ohraniti in obnoviti naravno pestrost naših življenjskih prostorov. To vključuje tudi ohranjanje zelenih površin in alpskih travnikov, ki že stoletja oblikujejo našo kulturno dediščino.
- **Ustvarjalni prostori in ideje:** Podpiramo ustanovitev kreativnih prostorov za delavnice (kot na primer **kavarne za popravila**), kjer občanke in občani delijo z drugimi svoje talente in spretnosti. Ti prostori ne razvijajo le osebnega razvoja, marveč podpirajo tudi medgeneracijsko izmenjavo. Spodbujati je treba tudi inovativne projekte, kot so **knjižne celice in darilne škatle**.
- **Izmenjavne storitve souporabe in (digitalne) sosedske borze:** Zavzemamo se za spodbujanje izmenjavnih souporabnih storitev (sharing-storitve), ki učinkovito uporabljajo vire in krepijo občutek skupnosti. Od orodij in koles do električnih vozil in vrtnarske opreme – souporabne storitve krepijo kakovost življenja v naših občinah.

Preprečevanje razprodaje občinskih zemljišč

ENOTNA LISTA se zavzema, da se z občinskimi zemljišči ravna vestno in da so naj na voljo občanom ne pa veleinvestorjem, ki vidijo zemljišča kot spekulacijski objekt. Občine naj se razvijajo v živa in trajnostna življenjska središča, EL odklanja hiter dobiček in spekulacijske dejavnosti, ki omejujejo razvoj občin.

- **Trajnostni nakup zemljišč za lokalno prebivalstvo:** Zavzemamo se za to, da se zagotavlja, da imajo občanke in občani, zlasti družine, možnost nakupa zemljišč po dostopnih cenah. To naj bi dosegli z zemljiškim skladom za družine in domačine: cilj tega sklada je zagotoviti, da se lokalne potrebe ustrezno upoštevajo in da se prepreči ustvarjanje sekundarnih bivališč.
- **Omejitev zaprtja tal s pametnim prostorskim načrtovanjem.** Pozivamo k odgovornemu prostorskemu načrtovanju, ki omejuje zaprtje tal pri obsežnih projektih in travišče uporablja za komercialni razvoj šele, ko so izčrpane vse druge možnosti. V novih stavbah je treba za vzdrževanje naravne vodne bilance uporabljati prepustne talne obloge, kot so travne rešetke. Parkirna mesta pred trgovinami je treba zmanjšati in ozeleniti. Poleg tega zagovarjamo gostejšo večnadstropno metodo gradnje nad nakupovalnimi centri, da bi optimirali izrabo prostora in ustvarili sinergije.
- **Transparentno in participativno odločanje:** Zavzemamo se za aktivno sodelovanje prebivalcev pri nadrejenih projektih, ki vplivajo na naše občine. Prizadeto prebivalstvo se naj bi obvestilo v zgodnji fazi in se vključilo v odločanje. Poleg tega je treba dati prednost lokalnim projektom: pri dodeljevanju zemljišč in nepremičnin je treba dati prednost projektom, usmerjenim v skupni blagor. To so lahko cenovno dostopna stanovanja, domovi, socialne ustanove, zelene površine ali trajnostna infrastruktura.
- **Krepitev komunalnih predkupnih pravic:** Podpiramo krepitev komunalnih predkupnih pravic, da bi se tako občinam dalo možnost, da lahko prednostno posegajo pri nakupu zemljišč, če poteka zasebna prodaja. To bi zagotovilo možnost uresničevanja projektov za skupni blagor.

Kmetijstvo, trajnostno, regionalno gospodarjenje

Podpora kmetijstvu in krepitev kmetijstva na Koroškem

- **Znižanje birokracije, črpanje evropskih sredstev in kritični pogled na skupno kmetijsko politiko (SKP).** EL zahteva, da se birokracija zniža na najosnovnejše uredbe.
- **Hitra pomoč pri naravnih nezgodah.**
- **Osnovni dohodek za aktivnega kmeta ali kmetico.**
- **Krepitev in razvijanje koroškega kmetijstva za prihodnost.** Kmetijska gospodarska zbornica naj se modernizira (novi trendi in inovacije v kmetijstvu, izobraževanje...). Okrajne svetovalne službe naj postanejo časa primerne, moderne servisne in svetovalne enote.
- **Podpora mladim kmeticam in kmetom za investicije, za produkcijo energije, in podpora za male kmetije.**
- **Dobri okvirni pogoji za kmetijske družine.**
- **Odprava obveznega dvojnega zavarovanja.**
- **Podpora in krepitev gorskih kmetij in kmetij z omejenim gospodarjenjem.**
- **Podpora in krepitev ekološkega kmetovanja – naj ostane pri prepovedi uporabe gensko spremenjenih organizmov v kmetijstvu.**
- **Zaščita domačih živali proti zvermi, kot so to volk, šakal in medved – zahtevamo območje brez zveri.**

Zaščita življenjskega prostora – zaščita proti katastrofam in za varnost

EL se zavzema za varen življenjski prostor na južnem Koroškem. Zato je pomembno preventivno ravnanje za primere katastrof kot so to lahko viharji, poplave, zemeljski plazovi. Ujme sicer ne moremo preprečiti, lahko pa se pripravimo na take situacije.

- **Monitoring za potoke in reke ter ukrepi proti poplavami.** Zaščita proti poplavi, predvsem v bližini naselij. Ureditev območij za zbiranje in odtek voda, brez posledične škode.
- **Zagotovitev hitre pomoči pri naravnih nezgodah**
- **Obveščevalni sistem, ki občane pravočasno svari pred naravnimi katastrofami.** Sistem za obveščanje prihajajočih vremenskih in naravnih katastrof –sistem, ki daje možnost pravočasne informacije blizujočih ujm, ter strateški načrt za evakuacijo prebivalstva.
- **Krepitev civilne zaščite in nabava električnih agregatov.** EL se zavzema, da naj so strateški objekti opremljeni z električnimi agregati in temu primerno naj je tudi pripravljena infrastruktura.
- **Sonaravno oblikovanje nabrežij in potokov in rek, ter sonaravna regulacija strug.** Zaščita proti poplavam, predvsem v bližini naselij. Ureditev območij za zbiranje in odtok voda, brez posledične škode.

Manjšinska politika

ENOTNA LISTA si močno prizadeva za krepitev manjšinskih pravic in spodbujanje dvojezičnosti v naši regiji. Tesno sodelujemo z vsemi organizacijami slovenske narodne skupnosti, da bi spodbujali raznoliko in inkluzivno družbo. Naš cilj je krepitev politike narodnih skupnosti na južnem Koroškem in skrb za pozitiven razvoj vseh priznanih narodnih skupnosti na zvezni ravni. Še naprej se bomo odločno zavzemali za naslednje prednostne cilje:

- **Jezikovno znanje na sodiščih in v upravi:** Znanje slovenskega jezika za zaposlene na sodiščih in upravi na dvojezičnem območju je treba zakonsko urediti in spodbujati z usposabljanji.
- **Novelizacija Zakona o narodnih skupnostih in krepitev politične udeležbe priznanih manjšin:** To vključuje vključitev vseh priznanih narodnih skupnosti v Avstriji v postopek novelizacije zakona ter zahtevo po odpravi 5-odstotne ovire za manjšinske stranke na deželni ravni.
- **Ozaveščanje o manjšinah in jezikovni raznolikosti v šolah:** Pomembno je, da se vse šole osredotočijo na poučevanje o različnih manjšinah in jezikovni raznolikosti. To je mogoče doseči z vključevanjem ustreznih učnih vsebin v učni načrt ter z ukrepi za ozaveščanje učiteljev in učencev za spodbujanje razumevanja, spoštovanja in cenjenja kulturne raznolikosti in manjšinskih pravic.
- **Učenje in poučevanje v slovenskem (manjšinskem) jeziku od predšolske vzgoje do univerze:** Potreben je splošni pravni okvir, ki bo zagotovil poučevanje jezika narodnih manjšin na vseh področjih izobraževanja. To vključuje zapozneno reformo Manjšinsko šolskega zakona za Koroško, vključevanje elementarne pedagogike v zakon in krepitev dvojezičnosti od 5. starostni stopnje dalje. Poleg tega se zavzemamo za odpravo krčenja pouka slovenščine v dvojezičnih ljudskih šolah in pozivamo, da se v prihodnje reforme na področju izobraževanja vključuje zastopniške organizacije narodnih skupnosti.

Kultura in šport

ENOTNA LISTA si prizadeva za spodbujanje kulture in športa, da bi ohranili kulturno raznolikost ter spodbujali zdravje in socialno kohezijo.

- **Krepitev kulturnih dejavnosti:** Aktivno podpiramo gledališke skupine, zборе, društva in pobude, ki ohranjajo koroško kulturno dediščino, zlasti slovensko tradicijo in jezik. Ta raznolika kulturna društva so bistvenega pomena za ohranjanje kulturne identitete.
- **Spodbujanje umetniških in kulturnih pobud na podeželju.** Spodbujanje umetniških in kulturnih pobud na podeželju je ključnega pomena za ustvarjalne razvojne pristope in trajnostne življenjske perspektive. Pomembno je povečati podporo na različnih ravneh javne uprave in prednostno podpirati sodobno umetnost. Dolgoročni sporazumi o financiranju zagotavljajo umetnikom varnost za njihovo delo. Vključevanje lokalnega prebivalstva z aktivnim sodelovanjem je ključnega pomena za ozaveščanje in kulturno izmenjavo v regiji.

šport

Šport združuje ljudi, krepi povezanost in spodbuja zdravje. Zato posebej podpiramo ukrepe, ki spodbujajo udejstvovanje športa v skupnosti in krepijo zdravje prebivalstva. Na področju športa pripisujemo poseben pomen:

- **Javno dostopni športni objekti:** Prizadevamo si, da se športni objekti in prostori v vaških središčih ne le gradijo, ampak so tudi dostopni celotni vaški skupnosti. Vsakdo mora imeti možnost uporabe obstoječih športnih objektov, bodisi za telesne dejavnosti, družabna srečanja ali športna tekmovanja.
- **Spodbujanju športnih društev:** zavezani smo k aktivnemu spodbujanju društev, da bi ohranili široko športno ponudbo. Društva so v središču športne skupnosti in si zaslužijo posebno podporo. To vključuje tudi ciljno usmerjeno podporo mladim talentom.

Kulturna dediščina in čezmejno sodelovanje

ENOTNA LISTA služi kot povezovalni člen med Koroško in Slovenijo. Naš cilj je okrepiti čezmejne stike, da bi združili regijo in poglobili sodelovanje.

Naše zahteve za poglobitev tovrstnega sodelovanja:

- **Standardizirani pohodniški zemljevidi in večjezične informacijske table na obmejnem območju:** Zavzemamo se za vzpostavitev standardiziranih čezmejnih pohodniških zemljevidov in večjezičnih informacijskih tabel na podlagi znanstvenih raziskav in ugotovitev na obeh straneh meje. V sodelovanju z organizacijami, kot sta Planinska zveza (Alpenverein) in Društvo prijateljev narave (Naturfreunde), si prizadevamo za celovito izvajanje, da bi spodbudili kulturno izmenjavo in povečali turistično privlačnost obmejnega območja.
- **Varstvo in ohranitev ledinskih in hišnih imen:** Enotna lista si prizadeva za zaščito kulturne dediščine. Pozivamo k pospešenemu izvajanju projektov za ohranjanje tradicionalnih ledinskih in hišnih imen, podobnih projektu pohodniškega zemljevida v Selah, v vseh občinah na južnem Koroškem. Ta kulturna dediščina odraža raznolikost in zgodovino regije, zato jo je treba ohraniti in omogočiti dostop do nje.
- **Izobraževalna izmenjava:** Zavzemamo se za večjo izmenjavo študentov in strokovnjakov med Slovenijo in Koroško, da bi čezmejno spodbujali specializirano znanje in jezikovne spretnosti. To vključuje tudi priznavanje poklicnega izobraževanja, da bi spodbudili mobilnost delovne sile.
- **Čezmejna praksa:** Podpiramo programe praks, ki bodočim (pedagoškim) strokovnjakom nudijo priložnost, da na obeh straneh meje pridobijo praktične izkušnje na ustreznem področju in poglobijo svoje jezikovno znanje.

Zaključek

ENOTNA LISTA si je s tem političnim osnovnim programom zastavila jasne cilje, s katerimi želi doseči pozitivne spremembe na deželni in lokalni ravni. Ta načela predstavljajo kompas za vse, ki so vključeni v EL. Prepričani smo, da se bodo naše zamisli in ukrepi uresničili s konstruktivnimi razpravami in praktičnimi pobudami v dialogu s prebivalci naše regije.

Naša politika si prizadeva ustvariti prihodnost, vredno življenja za vse. Želimo najti trajnostne rešitve, ki bodo ustrezale potrebam družbi. Naše vodilo je: "ENOTNA LISTA - skupaj za našo regijo!"

Ta osnovni program služi kot vodilo za vse občinske svetnike in svetnice in občinske liste pod okriljem EL. Program je namenjen pomoči pri naslavljanju pomembnih vprašanj, njihovi uresničitvi in vključevanju glasu našega gibanja v postopke odločanja. Skupaj lahko pomembno prispevamo k nadaljnjemu razvoju naše domače regije.